

Μαουτχάουζεν , 8 Φεβρουαρίου 1945

Αγαπητό ημερολόγιο,

Ακόμη μια δύσκολη μέρα στο Μαουτχάουζεν πέρασε. Αυτή η μέρα όμως είχε κάτι το διαφορετικό. Επικρατούσε μια γενική αναστάτωση μέσα στη κοινωνία μας, τη κοινωνία των κρατουμένων. Πολλοί δημιουργούσαν πηγαδάκια και μιλούσαν μεταξύ τους. Δεν μπορούσα να ακούσω και πολύ καθαρά τι έλεγαν. Παρόλα αυτά μου φάνηκαν κάπως ανήσυχοι, κοίταζαν δεξιά κι αριστερά ελέγχοντας την περιοχή, σαν να μην ήθελαν κανείς να καταλάβει για πιο πράμα μιλούσαν ή τουλάχιστόν οι Γερμανοί... Το προσκλητήριο είχε μόλις τελειώσει και όλοι γύρισαν στις παράγκες τους. Λίγο αργότερα είχα μάθει κι εγώ τα νέα από κάποιους Σέρβους, συγκάτοικους, που δούλευαν στο λατομείο. Είχαν δει και ακούσει τα πάντα. Θα τα πάρω όλα απ' την αρχή, με τη σειρά.

Έτσι, λοιπόν αρχίζει η ιστορία μας. Ήταν μετά το μεσημεριανό. Ο Ες-Ες, ο γερμαναράς που ήταν επικεφαλής στο συνεργείο των τιμωρημένων, είχε μόλις «καθαρίσει» μερικούς Εβραίους και Ρώσους, με την δικαιολογία πως τάχα προσπάθησαν να αποδράσουν. Στην πραγματικότητα, όποιος παραπατούσε διέταζε τους υπόλοιπους να τον σύρουνε ανάμεσα στον φράχτη. Στη συνέχεια έβγαζε το περίστροφο και τους εκτελούσε. Τους άφηνε εκεί για μέρες, για παραδειγματισμό... Πάνω τους κρεμούσε μια ταμπέλα που έγραφε τα εξής: «Μόνο η πειθαρχία οδηγεί στην ελευθερία». Σαχλαμάρες! Καθώς ανέβαιναν τη σκάλα ένας Εβραίος παραπάτησε και έπεσε. Εκεί κοντά βρισκόταν ο Αντώνης, Έλληνας από τη Χίο. Ο Αντώνης πλησίασε τον Εβραίο, πήρε και την πέτρα που κουβαλούσε ο Εβραίος βοηθώντας τον να φτάσουν μέχρι επάνω. Όταν ο Ες-Ες αντιλήφθηκε τι συνέβαινε πήγε κοντά, τους χώρισε και διέταξε τον Εβραίο να τρέξει μέχρι το τέλος της σκάλας. Όταν έφτασε τον διέταξε να ανοίξει το στόμα του, έβγαλε το περίστροφο από την πίσω τσέπη, το έβαλε μέσα στο

στόμα του και πυροβόλησε. Μετά κοίταξε τον Αντώνη. Αυτός του ανταπέδωσε το βλέμμα άφοβα. Σήκωσε τα δύο αγκωνάρια και προχώρησε.

Φτάνοντας στο λατομείο ο Ες-Ες φώναξε στον Αντώνη να έρθει κοντά. Αφού έφτασε ο Αντώνης, ο Γερμανός επικεφαλής έφυγε από εκεί και πήγε και στάθηκε δίπλα από μία πέτρα μεγαλύτερη από τα άλλες και του είπε να την πάρει. Ο Αντώνης κοίταξε πρώτα την πέτρα, στη συνέχεια τον Ες-Ες κατευθείαν στα μάτια και άρχισε να κινείται στο χώρο. Οι υπόλοιποι τον παρακολουθούσαν με αγωνία για να δουν τη θα έκανε. Από την άλλη ο Γερμανός φαινόταν νευρικός και είχε το χέρι στην πίσω τσέπη, έτοιμος να βγάλει έξω το όπλο. Επικρατούσε απόλυτη ησυχία. Τότε, ο Αντώνης σταμάτησε μπροστά από μία πέτρα ακόμη πιο μεγάλη από αυτή που του είχε υποδείξει ο Ες-Ες και την φορτώθηκε. Κατευθυνόμενος προς την έξοδο ο Ες-Ες έμεινε απλά να τον κοιτάζει αποστομωμένος να απομακρύνεται. Εκείνη τη μέρα ο Αντώνης διάλεγε και φορτωνόταν συνεχώς τα πιο βαριά αγκωνάρια.

Μετά το βραδινό, όλοι όσοι βρισκόντουσαν στο λατομείο εκείνη τη μέρα ή είχαν ακούσει τι είχε συμβεί συγκεντρώθηκαν γύρω από τον Αντώνη. Του συμπεριφέρονταν με θαυμασμό, σαν να ήταν ήρωας, ο δικός μας ήρωας. Δεν πολυμιλούσε για το ό,τι είχε συμβεί, δεν έδινε πολλή σημασία. Όταν κάποιος τον πλησίαζε για να του μιλήσει αυτός άναβε ένα τσιγάρο και γύρναγε από την άλλη. Η μοναδική απορία που είχαμε ήταν πως ο Γερμανός άφησε το πράγμα να περάσει έτσι απλά και δεν τον σκότωσε τόσες φορές που τον είχε ρεζιλέψει. Ο Αντώνης συνεχώς επαναλάμβανε ότι «χάλασε το μηχανάκι του». Τότε κάποιος από το βάθος τον ρώτησε τι ήταν το «μηχανάκι» για το οποίο μιλούσε. Αυτός προσπαθούσε να μας εξηγήσει πως ήταν δημιούργημα του Χίτλερ που όλοι οι Ες-Ες είχαν μέσα στο κεφάλι τους. Οι ερωτήσεις άρχισαν να πέφτουν βροχή.

«Και τι ακριβώς κάνει αυτό το μηχανάκι;», άρχισαν να ρωτάνε οι άλλοι. Ο Αντώνης εξήγησε πως στην ουσία τους βγάζει από το κανονικό, τους κάνει να συμπεριφέρονται αφύσικα κι ότι αν κάποιος τους δείξει πως δεν τους φοβάται αυτό χαλάει και τότε κλάψ' τους. Δεν κατάφερα να συγκρατήσω πολλές πληροφορίες από αυτά που είπε στη συνέχεια, αλλά νομίζω πως ούτε οι άλλοι κατάλαβαν και πολλά. Ίσως κάτι περισσότερο να ξέρει ο Αντώνης από εμάς, για να τα λέει αυτός...

Αυτά λοιπόν για σήμερα αγαπητό ημερολόγιο. Ελπίζω να μη σε κούρασα πολύ. Μακάρι να έχω την ευκαιρία να σου γράψω και αύριο. Θα συνεχίσω να σου γράφω μέχρι να καταφέρω να βγω από αυτό το άθλιο μέρος ή για όσο ακόμη στέκομαι στα πόδια μου, ό,τι έρθει νωρίτερα.

Ο δικός σου,

Ιάκωβος